

29.12.2006

Pražské jaro v Latinské Americe

Daniel Veselý

Po dlouhých desetiletích, kdy byla Latinská Amerika pod přísnou kontrolou Spojených států a jejich místních držitelů, se pohnuly ledy a můžeme hovořit o tom, že se zde odehrávají radikální politické a ekonomické změny natolik významné, že si dozajista zaslouží obrovskou pozornost a bližší analýzu než povrchní odsudek západních vlád a médií, včetně historického exkurzu.

BEKLANA

GLOBÁLNÍ

Pinochetova smrt je jakousi symbolickou tečkou za horory, mizérií a nelidským utrpením, ačkoliv nebyl tento diktátor z nejhorších v regionu, vezmeme-li v potaz takové zrůdy jako byl Trujillo v Dominikánské republice, Somoza v Nikaragui, Videla v Argentině a Stroessner v Paraguaji.

Doba je již snad zralá na to, aby se svět dozvěděl pravdu o Kennedyho Alianci pro pokrok, navzdory oficiálním kultům osobností a mýtům; aby se dalo vsměřit a racionálně pochopit, že za touto tutlanou tragédií stojí lidé, kteří jsou na Západě považováni za nedotknutelné, ba svaté. Ano, bez brutální politiky Spojených států ve sféře vivu, jež byla posuzována bez ohledu na utrpení milionů zdejších obyvatel (Monroeova doktrína) za nezcizitelnou laboratoř na výrobu extrémního útlaku a mamutí sběrnou nerostného bohatství, kde byl sebemenší pokus ymanit se z okovů potlačen státními vojsky, paramilitaristickými skupinami a eskadrami smrti, financovanými americkými daňovými poplatníky.

Na počátku 60. let minulého století pokládala Kennedyho administrativa Latinskou Ameriku (od Mexika po

 RSS backend

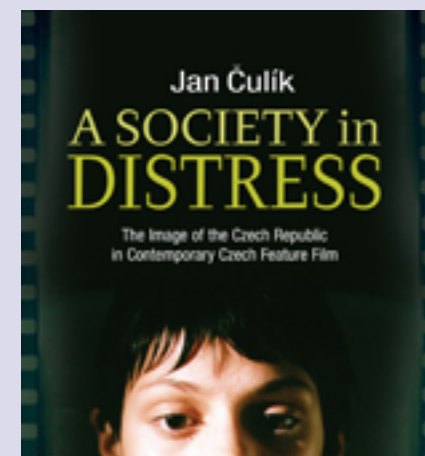
- RSS 0.91
- RSS 2.0

 PDA verze

Čtěte Britské listy speciálně upravené pro vaše mobilní telefony a PDA

 Reklama

Ohňovou zemi) za natolik důležitou součást amerického impéria, že bylo třeba ji bedlivěji střežit, aby nedocházelo k jejímu narušení (Kuba). „Obrana hemisféry„ se změnila v „obranu vnitřní bezpečnosti„; tedy v jakousi nedobytnou tvrz před komunistickou hrozbou. Ve skutečnosti šlo o vyhlášení vyhlazovací války domorodé populaci, tedy chudým rolníkům, bezzemkům, dělnickým odborům, církevním autoritám – a v neposlední řadě také komunistům. Změna v kontrole latinskoamerického regionu, kterou vypracoval prezident Kennedy se svými poradci, spočívala v plánování, tréninku, zásobování teroristických batalionů v dosud nevídané míře a bestialitě. Tento „obranný plán„ byl důležitým prvkem tzv. Aliance pro pokrok, plánu k rozvoji latinskoamerického regionu. Několik let po vyhlášení této doktríny se jeden z členů Kennedyho týmu nechal slyšet, že tito elitní zabijáci používali stejných metod, jako vyhlazovací komanda Heinricha Himmlera během 2. světové války.

Zdroj: www.chomsky.info: Chomsky, N.: Introduction, 1995, Chomsky, N.: The Empire and Ourselves, 1985, www.globalpolicyforum.org

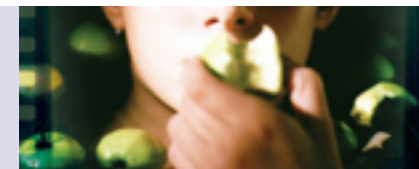
Existují pevné a doložitelné důkazy o metodách zabijáckých komand v Salvadoru – tato komanda prošla městem, které do základů zničila, nechala za sebou znásilněné ženy, pověšené z kůlů vzhůru nohama, s odřezanými prsy a skalpovanými obličejí. V Nikaragui, například, tzv. Contras (žoldáci vycvičení a financování Pentagonem) prošli městečkem, znásilnili čtrnáctiletou dívku, podřízli ji hrdlo, odřízli hlavu od trupu a nabodli ji na kůl, aby zastrašili místní bezbranné civilisty. V Guatemale shromáždili najatí vrazi populaci městečka na ústředním náměstí, oddělili muže od žen, oběsili je, načež znásilnili a pozabíjeli ženy; děti odvěkli k nedaleké říčce, mlátili jimi o skálu a zbytky nechali napospas vodě.

Zdroj: www.chomsky.info: Chomsky, N.: The Empire and Ourselves , 1985

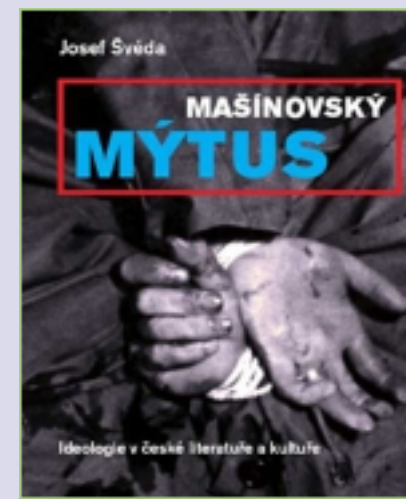
To vše se provádělo během prezidentování Ronalda Reagana s jeho plným vědomím a posvěcením, neboť šlo o komunistickou pakáž, již nutno smést. Tento prezident byl nedávno s vladařskými poctami pohřben a je pokládán za jednoho z nejoblíbenějších amerických prezidentů. Mám dojem, že toto je ona společnost „vznešených ideálů, demokracie a pokroku„, o níž v proslovu v roce 1990 mluvil československý prezident Václav Havel v americkém Kongresu, jemuž se dostalo hlasitého potlesku a frenetického jásotu.

Během let 1978-79 zuřila v Nikaragui občanská válka, kdy se Sandinisté snažili svrhnout nenáviděného proamerického tyrana Anastasio Somozu; zabito 50.000 lidí jen během této relativně krátké periody, a samotný diktátor byl do posledního dechu podporován prezidentem Jimmy Cartrem, nositelem Nobelovy ceny za mír a současným kritikem americké politiky na Blízkém východě.

Existovaly snad po druhé světové válce v evropském panství Sovětského svazu eskadry smrti, které by systematicky likvidovaly civilní populaci? Přes tvrdá poválečná a padesátá léta, k úlevnému politickému tání na

Reklama

Nejčtenější za 7 dní

1. Zpráva o smrti Mistra Jana Husa
2. Proglas 13291
3. Kde jste, hrdinní studenti? 1005
4. Odpad, město, smrt: Zdegenero
5. Zbourání hotelu Praha je projev

Celé vydání

Archiv vydání

počátku šedesátých let, po normalizační čistky, si kacířsky neodpustím tvrzení, že my – porobení Sovětským svazem – spolu s Poláky, Němci, Maďary, Bulhary a Rumuny – můžeme hovořit o velkém štěstí, že jsme nežili v latinskoamerickém panství Spojených států.

Od počátku šedesátých let, tedy s prohlášením Kennedyho bezpečnostní doktríny, bylo v Latinské Americe do nynějška zmasakrováno několik set tisíc lidí, mnoho milionů bylo mučeno nebo uprchlo do exilu; vinou ekonomického apartheidu Spojených států a Evropské unie, naordinovaným Světovou bankou a Mezinárodním měnovým fondem (strukturální úpravy: demontáž slabých sociálních sítí, plošné škrty ve zdravotnictví, školství a jiných sociálních sektorech, privatizace dolů a továren, otevření trhu hospodářsky slabých latinskoamerických zemí silným ekonomikám Spojených států a vyspělých západoevropských států v rámci politiky volného obchodu, uskutečňované především v letech 1975 až 2000; které zlikvidovaly lokální trhy zaplavením přebytkových surovin a zbožím ze Západu), zemřely hlady v chudobě a na následky léčitelných chorob další miliony nešťastníků, desítky milionů bezprizorných žijí v obřích ghettech tzv. favelas, stranou zájmu bohatých elit, v otřesných hygienických a bezútěšných podmínkách, bez vody, dostatečných kalorií, jimž se vymyká zkušenost relativně zajištěných Středoevropanů komunistického režimu.

Zdroj: Wikipedia, www.dissidentvoice.org: Petras, J.: Is Latin America Really Turning Left?, 19.12. 06

V průběhu tzv. „Zlatého věku“, v letech 1975 až 2000, proudil z těchto plundrovaných zemí zisk zejména z uloupeného nerostného bohatství do severoamerických a západoevropských bank v částce téměř jednoho bilionu dolarů, a to hovoříme o oficiální cifře, ne tak o ziscích z černých transakcí (!) Tato nestoudná loupež přispěla ohromným dílem k hospodářskému kolapsu těchto zemí a formování lidového odporu v podobě sociálních hnutí a nezřídká ozbrojeného boje (například FARC v Kolumbii, Zapatisté v mexickém Chiapasu), které jako houby po dešti zaplavily celý region.

Zdroj: www.dissidentvoice.org: Petras, J.: Is Latin America Really Turning Left?, 19.12. 06

Na přelomu tisíciletí zesílela původně lokální a slabá populární hnutí v regionu natolik, že již nebylo v moci Spojených států tento růst odporu přímo vojenskou žoldáckou silou nebo pučem skrze washingtonské lokaje potlačit. Ačkoliv se to již od počátku Bushova administrativa snažila zmařit – zastrásováním, podkopáváním sociálních projektů, ale i v případě Venezuely v roce 2002 zpackaným pučem.

Tzv. bolívariánská revoluce vypukla ve Venezuele, kde byl koncem století do prezidentského úřadu zvolen Hugo Chavez. Již od začátku svého mandátu se vymezil proti smrtícímu viru neoliberální ekonomiky i ideové politiky, které představovaly Spojené státy, ale i Evropská unie.

Chavez se pokusil, i přes svou populistickou rétoriku, transformovat ekonomicky vyhaslou zemi; pro chudé lidské trosky dlící ve favelas vybudovat alternativní způsob živobytí v samostatných vesnických komunitách, vydat

Původní archiv

Autoři

Vzkaz redakci

OSBL

■ Stanovy OSBL

Tiráž

Britské listy

<http://www.blisty.cz/>
ISSN 1213-1792

Šéfredaktor:

Jan Čulík

Redaktor:

Karel Dolejší

Správa:

Michal Panoch, Jan Panoch

Grafický návrh:

Štěpán Kotrba

2142

novou ústavu, neboť předešla naprosto opomíjela práva chudé většiny, úspěšně převzít patronát nad ropným průmyslem a zisk z ropy investoval do dalších sociálních programů – školství a zdravotnictví; směnil ropu za nejlepší lékaře a zdravotní pracovníky z Kuby, skoupil argentinský dluh u Světové banky, a značně tak oslabil její působení v regionu. Jeho idea spočívala v vytvoření jakéhosi mocenského bloku i s dalšími zeměmi v regionu, v uskutečnění globální alternativy vůči USA, EU a bohatým východoasijským tygrům. Prosadil tedy, aby i ostatní latinskoamerické země nejen mezi sebou navázaly ekonomické a politické styky, ale také s Čínou, Íránem, v duchu nové doktríny „socialismu pro 21.století,“. Chavezovy reformy, v kontextu platném a neměnném desítky let pro Jižní Ameriku, skutečně zlepšily životní podmínky milionům lidí ve Venezuele, i když zde stále značná část populace strádá a situace zdaleka nevyhlíží ideálně.

Zdroj: www.zmag.org, Prashad, V.: A Perilous Way to Socialism, 18.12. 06, Tariq, A.: The Pirates of Carribean, 2006, Veselý, D.: Chavez slaví, revoluce vítězí, Literární noviny, 11.12. 06

V Latinské Americe se většina zemí nakazila virem svobodného myšlení, poprvé od vypuknutí španělské a portugalské genocidy před několika stoletími, a moci se demokraticky ujali politikové, kteří byli masově podporováni místní populací, především v letošním roce. V podstatě lze tvrdit, že šlo o referendum, jestli pokračovat v stávajícím kurzu pod plachtou USA a EU, nebo vytvořit na kontinentu alternativní politické i ekonomické seskupení, zbavené většiny závazků u Světové banky a Mezinárodního měnového fondu, tedy imperiálních sil euroatlantické zóny.

Proběhl dominový efekt v politice dalších jihoamerických států, který kulminoval v letošním roce.

V Mexiku se letos na prezidentské křeslo v nepřehledných volbách dostal kandidát Washingtonu Calderon, což vyvolalo přetrvávající nepokoje příznivců levicového kandidáta na úřad Obradora. Souběžně se z původně lokálního odporu proti místnímu guvernérovi v mexickém městě Oaxaca stal velký tribun lidu, požadující zásadní změny sociálního charakteru.

Jde tu o klasický obraz současného politického dění v Latinské Americe; proamerický kandidát zastávající volnotržní politiku, versus kandidát z „lidu,“, do jisté míry ovlivněn reformami Hugo Chaveze v duchu „socialismu pro 21.století,“.

V Peru byl letos za prezidenta zvolen Alan Garcia, který čelí obvinění z porušování lidských práv a masivní korupce. V Chile se k moci dostala dcera po politikovi, který byl umučen při výslechu Pinochetovými hrdlořezi, Michelle Bachelet. Brazílie dala zelenou Lula da Silvovi. V těžce zkoušené Nikaragui dali voliči další šanci ostřílenému politickému matadorovi Danielovi Ortegovi. Ekvádorským prezidentem se stal kandidát tíhnoucí k levici Rafael Correa. Svůj prezidentský post letos obhájil i Chavez ve Venezuele. Kolumbie zůstává nadále v pařátech proamerického diktátora Uribeho, kokainových varlordů, zdaněných peněz obyvatel USA a

humanitárním chaosu.

Politický kurz těchto i dalších států v regionu ale zůstává rozdělen na dva hlavní proudy, i když ekonomická a politická spolupráce v rámci kontinentu samozřejmě platí:

1. Venezuela, Bolívie, Kuba, režimy jednoznačně odmítající zahraničně ekonomickou strategii Bushovy administrativy v oblasti a sledující striktně levicový étos 2. režimy v podstatě pravicové ve srovnání s předchozími, udržující nadále styky se Spojenými státy i EU, i když ne na tolik pevné a destruktivní bázi, a umožňující fungování sociálním hnutím – Brazílie, Uruguay, Chile, Peru, plus pět zemí z Centrální Ameriky. Někde vprostřed nebo na pomezí zůstává Kirchnerova Argentina.

Zdroj: www.dissidentvoice.org : Petras, J.: Is Latin America Really Turning Left?, 19.12. 06

Rozpory a frakční pŕtky provázejí i vnitropolitický běh jednotlivých zemí. V Brazílii vznikla dělnická konfederace (CONLUTA), reprezentující zájmy téměř dvou milionů dělníků, spolu s tímto nevládním tělesem existují rolnická hnutí, studentské spolky a sdružení bránící ženská práva. Tato alternativní hnutí tvoří mocenskou protiváhu vůči prezidentovi da Silvovi.

Zdroj: www.dissidentvoice.org: Petras, J.: Is Latin America Really turning Left?, 19.12. 06

Avšak ani Venezuela a Bolívie nezůstaly naprosto nezávislé na US/EU kapitálu. Některé ropné vrty jsou stále v cizích rukách, avšak zatíženy mnohem vyššími daněmi, než tomu bylo dříve. Bolívijský prezident Evo Morales a Hugo Chavez modernizují ropný průmysl, aby dosáhl standardů světové úrovně, a proto je tedy nemožné zrušit zčista jasna veškeré smluvní závazky se západními korporacemi. Venezuela a Bolívie přesto preferují ekonomickou spolupráci (vedle Kuby a Ekvádoru) s Čínou, Íránem, ale i s Ruskem a Indií, snaží se tak vytvořit globální výzvu US/EU a východoasijským tygrům; a tento fakt vyvolává hysterii v Bruselu i Washingtonu.

Jaký je vlastně výhled pro země Latinské Ameriky pro nový rok? Spojené státy budou mít zřejmě plné ruce práce na Blízkém a Středním východě, ježto jak se zdá, vyhlídky na mír v této bolestné oblasti jsou nevalné, naopak, situace se pravděpodobně bude zhoršovat, soudě podle předvánoční tiskové konference s americkým prezidentem Bushem, a jejich pozice (s EU) v Latinské Americe se výrazně oslabí.

Navzdory všemu optimismu, vývoj v zemích bolívariánské revoluce musí projít ještě řadou zatěžkávající zkoušek.

Nejbližší spojenec Chaveze venezuelský prezident Morales čelí ve své zemi silné byznys lobby, jejímž záměrem je zmařit znárodnování soukromého průmyslového sektoru a také prosazování sociálních reforem ala Chavez. Politika byznys elity vytváří v zemi atmosféru nejistoty a frustrace, avšak naráží na odpor lidových mas.

Ale i v samotné Venezuele se veřejná mínka dále drolí a požaduje prosazení politiky, která nekonvenuje s

31. 12. 2006	Spravedlnost vynucená vítězem	
30. 12. 2006	Saddám Husajn (1937-2006)	
31. 12. 2006	Bez porozumění kulturním tradicím a odlišnostem nepochopíte politiku jiných států	Štěpán Kotrba
16. 12. 2006	Hlavní překážky při vytváření iráckého státu a přístupy EU a USA	Jaroslav Bureš
31. 12. 2006	PF dva tisíce sedm	Petr Koubský
31. 12. 2006	Silvestrovské státní náboženství v roce 2006	Zdeněk Bárta
31. 12. 2006	Kondom	Oldřich Průša
31. 12. 2006	Vznikají první superglobální odbory	
31. 12. 2006	Výhled do budoucnosti evropské ekonomiky, aneb Lenin by se divil	Uwe Ladwig
31. 12. 2006	Goebbelsovo zpravodajství	Václav Dušek
31. 12. 2006	Jak sesbírat moudrost civilizace na rozcestí	Tibor Vaško
29. 12. 2006	Když máte stovku na krku, vidíte svět, lidi a sebe sama i v roce 2007 z trochu jiné perspektivy	Ivo V. Fencel
29. 12. 2006	Předsilvestrovská koaliční smlouva ODS, KDU-ČSL a SZ	
29. 12. 2006	Očišťuje se ODS (aspoň trochu) od starého balastu?	Boris Cvek
29. 12. 2006	Z jednoho novoročního přání...	
29. 12. 2006	Somálsko – díra v mapě	Oldřich Průša
30. 12. 2006	Saddám Husajn bude popraven "ve velmi blízké budoucnosti"	
30. 12. 2006	Jaromír Štětina: Svoboda projevu ano, ale jen pro někoho	
29. 12. 2006	Paměť a solidarita v pásmu rozpadu	Lukáš Jelínek
29. 12. 2006	DAB: rádio s lidskou tváří	Štěpán Kotrba
29. 12. 2006	Cokoliv	Marian Palla
22. 12. 2006		Michael Marčák
29. 12. 2006	Plzeňští radní jsou připraveni zlikvidovat integrovaný dopravní systém v regionu	Miroslav Šuta
29. 12. 2006	Zesnulý prezident Gerald Ford zkritizoval George Bushe "ze záhrobí"	
29. 12. 2006	Metla lidstva	Wenzel Lischka
29. 12. 2006		Milan Kozelka
29. 12. 2006	Muži lpějí na hierarchiích	
29. 12. 2006	Pražské jaro v Latinské Americe	Daniel Veselý
29. 12. 2006	15 pater nad čínskou čtvrtí s vámi oslavíme Vánoce!	Meike Snijder
29. 12. 2006	15 floors above China Town we'll celebrate Christmas with you!	Meike Snijder
28. 12. 2006	Bez kyslíku	
29. 12. 2006	České Budějovice: Věcné důvody činí ze senzace mediální nudu	Maria Ptáčková
19. 12. 2006		Michael Marčák
28. 12. 2006	Britská vláda proti potravinářskému průmyslu	
28. 12. 2006	Vláda uvažuje, že bude ve zdravotnictví diskriminovat kuřáky, alkoholiky a obtlouklé občany	
28. 12. 2006	Bushova podpora pro trest smrti pro Saddáma potvrdila rozkol s Evropou	
28. 12. 2006	"Stovky Iráčanů" chtějí vlastnoručně popravít Saddáma Husajna	
28. 12. 2006	Saddám apeluje na Iráčany, aby se sjednotili proti "nájezdníkům"	

28. 12. 2006	Právem proti spravedlnosti a zdravému rozumu	Zdeněk Jemelík
28. 12. 2006	Doma uložené zbraně švýcarské armády se staly vražednými nástroji	Richard Seemann
22. 12. 2006	Bude nás budoucnost potřebovat?	Jan Baltus
28. 12. 2006	Stiglitz: Globální hospodářství v roce 2007 bude ohrožovat "bezuzdná americká spotřeba"	
22. 12. 2006	Krátké vypsání ostrovu Islandu, v němž věci divné a zvláštní, v krajinách těchto našich nevidané očitě spatřeny a některé od obyvatelův ostrovu toho hodnověrných slyšány i pravdivě poznamenány	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	První Čech na Islandu	
22. 12. 2006	Náboženství v Islandu a jaký způsob při něm zachovávají	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	Vypsání krátké ostrovu Islandu a věcí některých zvláštních, kteréž v něm spatřeny býti mohou. A nejprve o jménu ostrovu toho, proč slove a nazývá se Island	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	O rybách a potvorách mořských okolo Islandu	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	O živnostech Islandských	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	O vrchnosti a řádu, kterého v zemi své ostríhají	Daniel Strejc Vetterus
22. 12. 2006	Vánoční a novoroční vydání Britských listů	
22. 11. 2003	Adresy redakce	
31. 12. 2006	Hospodaření OSBL za prosinec 2006	

Venezuela a Hugo Chavez		RSS	2.0	Historie	>
29. 12. 2006	Pražské jaro v Latinské Americe	Daniel Veselý			
8. 12. 2006	Chávez, Castro, Bush, Hitler, Stalin... a omyly Fabiana Golga	Monika Hoření			
4. 12. 2006	Prezidentské volby ve Venezuele vyhrál Chavez				
1. 12. 2006	Čaká Venezuelu „farebný prevrat“?	Radovan Geist, Chris Carsson			
1. 12. 2006	Pokus o puč proti Chavezovi v roce 2002 organizoval Bush, Chavez nyní vytváří globální alianci proti USA	Štěpán Kotrba			
15. 11. 2006	Svetoobčania nechcú prehlíadať rozdiely, ale prekonávať ich	Eduard Chmelár			
7. 11. 2006	Daniel Ortega vyhrál prezidentské volby v Nikaragui	Štěpán Kotrba			
30. 10. 2006	Venezuela versus Guatemala: Kdo obsadí místo v Radě bezpečnosti OSN?	Simone Radačičová			
27. 9. 2006	Chávez: Zlý sen světového diktátora	Hugo Chávez			
31. 8. 2006	Americká vláda byla obviněna, že se pokouší tajnými penězi svrhnout Cháveze				
14. 4. 2006	Latinská Amerika – noční můra Condoleezy Rice	Ludvík Šulda			
10. 3. 2006	Chávez převzal Mezinárodní cenu UNESCO	Fidel Castro Ruz			
7. 12. 2005	Venezuela: Chavez není diktátor				
6. 12. 2005	75 procent Venezuelanů říká NE Chavezovým volbám	Fabiano Golgo			